

માહિતિ અધિકાર કાયદો-૨૦૦૫ અંતર્ગત

કલમ-૪ મુજબ ૧૭ પ્રકારની

આયુર્વેદ શાખાની

માહિતિ પુસ્તિકા

વર્ષ: ૨૦૧૨-૧૩

જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારી

જિલ્લા પંચાયત, નર્મદા

માહિતી મળવવાના અધિકારનો કાયદો-૨૦૦૫ આયુર્વેદ શાખા, જિલ્લા પંચાયત, નર્મદા

- જાહેર તંત્રીની ફરજો :- :- જિલ્લામાં આપેલ તમામ આયુર્વેદ/હોમિયોપેથીક દવાખાના તેમજ સંબંધિત સંસ્થાઓના વહીવટી, તાંત્રિક અને ભૌતિક તમામ કામગીરી દેખરેખ અને વહીવટ
- ૧) જાહેર કાર્યો :- ગ્રામ્ય આરોગ્ય જાળવણી આયુર્વેદીક / હોમિયોપેથીક સારવાર તમામ મફત સારવાર આપવી દવાખાનાઓના વહીવટી વગેરે કેમ્પ આયોજન અને આરોગ્ય જાગૃતિ કેળવણી વગેરે દ્વારા આયુર્વેદ ચિકિત્સક પદ્ધતિના પ્રચાર-પ્રસાર કરી, લોકાભિમુખ બનાવવી.
- ૨) જાહેર તંત્ર અસરકારકતા અને કાર્યક્ષમતા વધારવા માટે લોકો પાસેથી અપેક્ષા :- સૂચનો દ્વારા લોક પ્રતિનિધિઓ મારફતે ચર્ચા દ્વારા ગ્રામ્ય સ્તરથી જિ.પં. ની તમામ વહીવટી સંસ્થાઓના સહકાર દ્વારા લોકો સુધી આરોગ્ય વિષયક સેવા આપવી.
- ૩) લોક સહયોગ મેળવવા માટે ગોઠવણ અને પદ્ધતિ :- લોક પ્રતિનિધિઓના સંપર્ક દ્વારા
- ૪) સેવા આપવાના દેખરેખ નિયંત્રણ અને જાહેર ફરીયાદ નિવારણ માટે ઉપલબ્ધતંત્ર :- ગ્રામ્ય કક્ષાએ અને તાલુકા કક્ષાએ દવાખાના મેડિકલ ઓફિસર અને જિલ્લા કક્ષાએ જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારીશ્રી, જિ.પં. નર્મદા
- ૫) મુખ્ય કચેરી અને જુદા જુદા સ્તરે આવેલ અન્ય કચેરીઓના સરનામાં અને કચેરી સમય :- જિલ્લા કક્ષાએ આયુર્વેદ શાખા અને ગ્રામ્ય કક્ષાએ દવાખાના કાર્યરત છે. જિલ્લા કક્ષાનો સમય ૧૦:૩૦ થી ૧૮:૧૦ અને ગ્રામ્ય કક્ષાએ દવાખાનાનો સમય સવારે ૮:૩૦ થી ૧૨:૩૦ અને સાંજનાં ૪:૦૦ થી ૬:૦૦ કાર્યરત છે.

અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સત્તા અને ફરજો

૩-૧ સંસ્થાના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સત્તાને ફરજો

હોદ્દો:- જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારી વર્ગ-૧

સત્તાઓ :-

- ૧ જિલ્લા કક્ષાએ ચાલતી આયુર્વેદ/હોમીયોપેથી/નિસર્ગોપચાર તથા/અન્ય ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિની પ્રવૃત્તિઓનું રાજ્યસ્તર સુધીનું સંકલન અને તેને આનુસાંગિક કામગીરી અને જવાબદારી.
- ૨ જિલ્લામાં આવેલી આયુર્વેદ/હોમીયોપેથી/નિસર્ગોપચાર તથા/અન્ય ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિથી ચાલતી પ્રવૃત્તિનું વહીવટી તથા તાંત્રિક નિરિક્ષણ (દવાખાના-હોસ્પિટલો ૨૦ પથારીથી ઓછી સુકિધા વાળી)
- ૩ ગ્રામીણ સ્તરથી જિલ્લા કક્ષા સુધી શરૂ થતી નવી પ્રવૃત્તિઓ માટે દરખાસ્તો મેળવી, ચકાસણી, ભલામણ સહ રાજ્ય સ્તરે પહોંચાડવી.
- ૪ આયુર્વેદ/હોમીયોપેથી તથા અન્ય ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિના વિકાસ માટે પ્રચાર અને પ્રસારણ માટે જરૂરી કાર્યવાહી હાથ ધરી ચિકિત્સાને લોકભોગ્ય બનાવવી.
- ૫ ગ્રામીણ સ્તરથી જિલ્લા કક્ષા સુધીની ખાતાની પ્રવૃત્તિઓ સુચારી રૂપે ચાલે તે માટે તકેદારી અંતગ્રત સંસ્થાઓની આકસ્મિક મુલાકાતો લેવી, વહીવટી/તાંત્રિક માગ્રદર્શન પુરૂ પાડવું, અને તે રીતે તંત્રને ગતિશીલ રાખવું.
- ૬ જિલ્લામાં આવેલી ખાતા હેઠળની તમામ પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓ ઉપર નિયમિત અને આકસ્મિક તપાસણી માટે મહિના દરમ્યાન આઠ દિવસ પ્રવાસ કરવો. જેમાં ત્રણ રાત્રીનો સમાવેશ થાય છે.

નાણાંકીય કામગીરી:-

- ૧ જિલ્લામાં આવેલ રાજ્ય સરકારના અને જિલ્લા પંચાયત સંચાલિત આયુર્વેદ/હોમીયોપેથી તથા અન્ય ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિના દવા ખાનાઓ/હોસ્પિટલો (૨૦ પથારીથી નીચેની હોસ્પિટલો) ના અધિકારીઓ/કર્મચારીઓના પગારબીલો/કન્ટ્રીજન્સી બીલો અને અન્ય તમામ બીલો મંજૂર કરવા/ઉપાડવા અને વહેંચવા/પ્રતિસહી કરવી/નિયંત્રણ અધિકારી તરીકેની ફરજો બજાવવી.
- ૨ જિલ્લાની પ્રવૃત્તિ માટે જરૂરી ઔષધિઓ/સાધન સામગ્રી/ઉપકરણો વગેરેની ખરીદી માટેની નિયમો અનુસારની કાર્યવાહી કરવી અને જરૂરી મુજબ મંજૂરીઓ મેળવવી.
- ૩ નાણાકીય ઔચિત્તની જાળવણી માટે જરૂરી જણાય તેવા તમામ પગલા લેવા.
- ૪ સરકારશ્રી/ખાતાના વડા દ્વારા સોંપવામાં આવે તે વખતો વખતની કામગીરી.
- ૫ જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારીને સરકારી આયુર્વેદ દવાખાના નર્મદા જિલ્લામાં આવેલ સરકારી સંસ્થાઓના ઉપાડ અને વહેંચણી અધિકારીની તમામ કામગીરી.

અન્ય કામગીરી:-

- ૧ જિલ્લાની ભગોલીક પરિસ્થિતિ તેમજ આદિવાસી વિસ્તારને ધ્યાને લઈ જિલ્લામાં મંજૂર કરવામાં થતાં આયુર્વેદ હોસ્પિટલ/દવાખાના/હોમોયોપેથી યુનિટ/પંચકર્મ વિભાગ/વન શિતિ એકત્રીકરણ કેન્દ્રોની જરૂરીયાત મુજબ સરકારશ્રીમાં દરખાસ્ત કરવી.
- ૨ રાષ્ટ્રિય કાર્યક્રમોના સુચારુ અમલની કાર્યવાહી ધનિષ્ટ કામગીરીનું આયોજન.
- ૩ આયુર્વેદ ચિકિત્સા પદ્ધતિના વ્યાય વધે તે માટે સર્વાંગી વિકાસને લગતી કામગીરી.
- ૪ આયોજન મંડળ/પ્રાયોજના વહીવટદારશ્રી આદિજાતી વિકાસ દ્વારા મકાનો, નિદાન કેમ્પો, શિબિરો, સંમેલન દ્વારા કામગીરીનું આયોજન.

ફરજો:-

અ.નં.	હોદ્દો	કામગીરીની ટૂંકી વિગત
૧	હેડ ક્લાર્ક (ખાલી જગ્યા)	<p><u>હિસાબી:-</u> પગાર બીલ, ગ્રાન્ટ વિતરણ, ગ્રાન્ટ રજીસ્ટર, ખર્ચ પત્રક, ખર્ચ વર્ગીકરણ, અંદાજપત્ર, ઓડિટ પેરા વગેરેનું જનરલ સુપર વિઝન</p> <p><u>વહીવટી:-</u> મેડિકલ ઓફિસરશ્રીઓના મહેકમને લગત રજા, ઇજાફા, પેન્શન, ખાનગી અહેવાલ તેમજ અન્ય મહેકમને લગતી કામગીરીનું જનરલ સુપરવિઝન.</p> <p><u>અન્ય કામગીરી:-</u> દવાખાનાના માસિક રીપોર્ટ, દર્દી પત્રક, કુટુંબ કલ્યાણ મેલેરીયા રીપોર્ટ, આયુર્વેદ દવાખાનાના ઇનડેન્ટ, પેટન્ટ, દવા ખરીદી વગેરેનું જનરલ સુપરવિઝન શાખાની ટપાલો જોવી સમયસર નિકાલ કરાવવો, ફાઇલો તપાસી અભિપ્રાય આપવો, મુલાકાતીઓની રજુઆત સાંભળી યોગ્ય પ્રતિસાદ આપવો.</p>
૨	ક્લાર્ક કમ ટાઇપીસ્ટ (ફીક્સ પગારથી) (ખાલી જગ્યા)	<p><u>હિસાબી:-</u> પગાર બીલ, ગ્રાન્ટ વિતરણ, ગ્રાન્ટ રજીસ્ટર, ખર્ચ પત્રક, ખર્ચ વર્ગીકરણ, અંદાજપત્ર, ઓડિટ પેરા વગેરે (સરકારી અને જિલ્લા પંચાયત દવાખાના)</p> <p><u>વહીવટી:-</u> મેડિકલ ઓફિસરશ્રીઓના મહેકમને લગત રજા મંજૂરી, ઇજાફા, પેન્શન, વર્ગ-૩ કમ્પાઉન્ડરના સી.આર.સી. સાચવણી તેમજ રેકર્ડ વર્ગીકરણ તેમજ અન્ય મહેકમને લગતી કામગીરી. (સરકારી અને જિલ્લા પંચાયત દવાખાના)</p> <p><u>અન્ય કામગીરી:-</u> દવાખાનાના માસિક રીપોર્ટ, દર્દી પત્રક, કુટુંબ કલ્યાણ મેલેરીયા રીપોર્ટ વગેરેનું સંકલન આયુર્વેદ દવાખાના ઇનડેન્ટ, પેટન્ટ, દવા ખરીદી, ડાયરી કન્ટ્રીજન્સી બીલો પ્રતિસહી.</p>

કુલ આયુર્વેદ અને હોમિયોપેથીક દવાખાના : આયુર્વેદ દવાખાના - ૧૬, હોમિયોપેથી દવાખાના - ૨

જિલ્લા પંચાયત સંચાલિત :- ૧૨ આયુર્વેદ
સરકારી :- ૪ આયુર્વેદ + ૨ હોમિયોપેથી દવાખાના
વર્ષ:- ૨૦૦૪-૦૫ ના દર્દીની સંખ્યા :- ૨૮,૮૭૪

અ.નં.	યોજનાનું નામ	ભૌતિક લક્ષ્યાંક	૩૧/૧૨/૨૦૦૫ અંતિત સિધ્ધિ	નાણાંકીય લક્ષ્યાંક	ટકાવારી
૧	આદિજાતિ વિસ્તર પેટા યોજના હેઠળ "સર્વરોગ આયુર્વેદ નિદાન ચિકિત્સા કેમ્પ- વનસ્પતિ પ્રદર્શન" યોજવા	૫ કેમ્પ	૫ કેમ્પ	૧,૦૦,૦૦૦૦	૧૦૦%
૨	આદિજાતિ વિસ્તાર પેટા યોજના હેઠળ ૧૪ સર્વરોગ આયુર્વેદ નિદાન ચિકિત્સા કેમ્પ- વનસ્પતિ પ્રદર્શન" યોજવા	૧૪ કેમ્પ	-	૧,૪૦,૦૦૦	ગુજરાત પેટર્નમાં મંજુર કરેલ છે.

દેખરેખ અને જવાબદારી માધ્યમ સહિત નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં અનુસરવાની કાર્ય રીતી.

માહિતી અધિકાર બાબતના અધિનિયમ ૨૦૦૫ અનુસાર નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં સરકારશ્રી દ્વારા વખતોવખત થયેલ અને થનર આદેશ અનુસાર કાર્યરીતિ અપનાવવાની રહેશે.

કાર્યો બજાવવા માટે પોતે નક્કી કરેલ ધોરણો જન સંપર્ક એકમ દ્વારા લેવાતી અરજીઓનો નીકાલ

૧. ડોક્ટરો હાજર ન રહેવા બાબતની અરજીઓ :- ૩૦ દિવસ
૨. મેડિકલ સ્ટાફ સામેની ફરીયાદ અરજી :- ૬૦ દિવસ
૩. દવા ઉપલબ્ધ ન હોવાની ફરીયાદ :- ૩૦ દિવસ
૪. સરકારી દવાખાનું શરૂ કરવાની અરજી :- ૩૦ દિવસ

પોતાના કાર્યો બજાવવા માટે પોતાની પાસેના અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના અથવા પોતાના કર્મચારીઓ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા નિયમો સુચનાઓ, નિયમ સંગ્રહો અને રેકર્ડ.

૧. ગુ. પંચાયત અધિનિયમ - ૧૯૯૩ અન્વયે ના નિયમો
૨. ગુ. પંચાયત કર્મચારી નિયમો ૧૯૯૭
૩. નાણાંકીય નિયમો
૪. ગુજરાત સીવીલ સર્વિસ રૂલ્સ. ૨૦૦૨
૫. ગુજ. પગાર સુધારણા નિયમો ૧૯૯૮

પોતાની પાસે અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના હોય તેવા દસ્તાવેજ ના વર્ગો નું પત્રક પોતાના નિયંત્રણ હેઠળ હોય તેવા રેકર્ડની વિગત નીચે મુજબની છે.

અ.નં.	દસ્તાવેજની કક્ષા	દસ્તાવેજનું નામ	દસ્તાવેજો કોના નિયંત્રણમાં તેની વિગત
૧	જિલ્લા કક્ષા	આ કચેરીને સ્પર્શતી યોજના	જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારી
૨	જિલ્લા કક્ષા	યોજનાવાર ગ્રાન્ટની માહિતી	જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારી
૩	જિલ્લા કક્ષા	દવાખાના વાર દર્દીઓની માહિતી	જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારી
૪	જિલ્લા કક્ષા	કર્મચારીઓના મહેકમ વિશે માહિતી	જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારી

નિતી ઘડતર/અમલીકરણ/વીચાર વિનિયમ રજૂઆત માટેના ગોઠવણીની વિગતો

જિલ્લા પંચાયતની સા. સભા/કારોબારી/અપીલ તેમજ આરોગ્ય સમિતી દ્વારા ચર્ચા વિચારણા કરી નિતી ઘડતર અને અમલીકરણ તથા પ્રશોના ઉકેલ લાવવામાં આવે છે.

તેના ભાગ તરીકે અથવા સલાહના હેતુ માટે બોર્ડ/કાઉન્સિલ સમિતીઓ અને બીજા મંડળોની બેઠક લોકો માટે ખુલ્લી છે. કે કેમ અને નોંધ લોકોને મળવા પાત્ર છે. કે કેમ.

અ.નં.	અધિકારીઓ/કર્મચારીનું નામ	હોદ્દો	પગાર ધોરણ	માસીક કુલ વેતન	ઘરનું સર્નામું	ટેલીફોન નંબર	મહેતાણું નક્કી કરવ પધ્ધતિ
૧	ઇ.ચા.ડો. નેહા ટી. પરમાર	જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારી {ઇ.ચા.}	૯૩૦૦-૩૪૨૦૦	૫૦૨૦૦	૧૦૦ બી. ગુજરાત હાઉસીંગ બોર્ડ, રાજપીપળા	૯૦૯૯૬૧૧૪૪૨	જી.સી.એસ. આર.ઓ.પી. રૂલ્સ ૧૯૯૮
૨	ખાલી જગ્યા	હેડ ક્લાર્ક	૫૦૦૦ થી ૮૦૦૦	-	-	-	---એજન---
૩	ખાલી જગ્યા	ક્લાર્ક કમ ટાઇપીસ્ટ	૨૫૦૦ ફિક્સ	-	-	-	---એજન---
૪	ખાલી જગ્યા	પટાવાળા	૧૫૦૦ ફિક્સ	-	-	-	---એજન---

જિલ્લા પંચાયત સંચાલિત આયુર્વેદિક દવાખાના.

અ.નં.	દવાખાનું નામ	તાલુકો	ફરજ બજાવતા અધિકારી/કર્મચારીનું નામ	હોદ્દો
૧	વાવડી	નાંદોદ	ડૉં નેહા ટી પરમાર	મે.ઓ
૨	વાવડી	નાંદોદ	શ્રીએમ એફ પરમાર	પટાવાળા
૩	નાંદોદ	નાંદોદ	ઇ.યા.ડો.એ.બી વસાવા	મે.ઓ
૪	નાંદોદ`	નાંદોદ	શ્રીએમ.આર. વણકર	પટાવાળા
૫	આંબાવાડી	ડેડીયાપાડા	ઇ.યા.ડો.એ.બી વસાવા	મે.ઓ
૬	આંબાવાડી	ડેડીયાપાડા	શ્રી જી.ડી. વસાવા	પટાવાળા
૭	ચિકદા	ડેડીયાપાડા	ઇ.યા.ડો.નેહા.ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૮	ડુમખલ	ડેડીયાપાડા	ઇ.યા.ડો.નેહા.ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૯	સગાઇ	ડેડીયાપાડા	ઇ.યા.ડો.નેહા.ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૧૦	કાકરપાડા	ડેડીયાપાડા	ઇ.યા.ડો.નેહા.ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૧૧	રાણીપુર	સાગબારા	ઇ.યા.ડો.નેહા.ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૧૨	સોરાપાડા	સાગબારા	ઇ.યા.ડો.નેહા.ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૧૩	અમીયાર	સાગબારા	ઇ.યા.ડો.નેહા.ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૧૪	સાવલી	તિલકવાડા	ઇ.યા.ડો.સામંત એન. દાયમા	મે.ઓ.
૧૫	સાવલી	તિલકવાડા	શ્રી,ઐયુબ.એસ. ઘાચી	પટાવાળા
૧૬	વોરા	તિલકવાડા	ઇ.યા.ડો.સામંત એન. દાયમા	મે.ઓ.

સરકારી આયુર્વેદ દવાખાના

અ.નં.	દવાખાનું નામ	તાલુકો	ફરજ બજાવતા અધિકારી/કર્મચારીનું નામ	હોદ્દો
૧	નરખડી	નાંદોદ	ઇ.યા.ડો.નેહા.ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૨	નરખડી	નાંદોદ	શ્રી પી.બી. બારીયા	કંમ્પાઉન્ડર
૩	ગોરા	નાંદોદ	ઇ.યા.ડો.એ.બી. પટેલ	મે.ઓ.
૪	ગોરા	નાંદોદ	શ્રી કે.એન. બારીયા	કંમ્પાઉન્ડર
૫	ગોરા	નાંદોદ	શ્રીમતી.એમ.પી. રાજપુત	સ્ટાફ નર્સ
૬	ખૈડીપાડા	ડેડીયાપાડા	ઇ.યા ડો. નેહા ટી. પરમાર	મે.ઓ.
૭	કેવડીયા કોલોની	નાંદોદ	ઇ.યા. ડો. સામંત એન. દાયમા	મે.ઓ.

સરકારી હોમિયોપેથીક દવાખાના

અ.નં.	દવાખાનું નામ	તાલુકા	ફરજ બજાવતા અધિકારી/કર્મચારીનું નામ	હોદ્દો
૧	ભુછાડ	નાંદોદ	ડો. સેજલ કે. ગાંધી	મે.ઓ.
૨	સાગબારા	સાગબારા	ઇ.ચા. ડો. સેજલ કે. ગાંધી	મે.ઓ.

જાહેર માહિતી અધિકારીશ્રીઓના નામ અને બીજી વિગતો

જાહેર માહિતી અધિકારી

અ.નં.	નામ	હોદ્દો	ટેલીફોન નંબર	સરનામું	અપીલ અધિકારી
૧	ડો. નેહા ટી. પરમાર	ઇ.ચા. જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારી, નર્મદા	૯૦૯૯૬ ૧૧૪૪૨	૧૦૦-બી ગુરુ કૃપા, ગુ.હા. બોર્ડ, રાજપીપળા	જિલ્લા વિકાસ અધિકારી, નર્મદા

મદદનીશ જાહેર માહિતી અધિકારી

અ.નં.	નામ	હોદ્દો	ટેલીફોન નંબર	સરનામું	અપીલ અધિકારી
૧	-	મે.ઓ. (તમામ)	-	ગ્રામ્ય કક્ષાના આયુર્વેદ દવાખાના	જિલ્લા વિકાસ અધિકારી, નર્મદા

કાર્યો કરવા માટે નક્કી કરેલાં ધોરણો

વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ કાર્યક્રમો હાથ ધરવા માટે વિભાગે નક્કી કરેલ ધોરણોની વિગતો

જિલ્લા પંચાયત નર્મદા હેઠળ જિલ્લા આયુર્વેદ અધિકારીશ્રીના તાબા હેઠળ પંચાયત હસ્તકના ૧૨ દવાખાના તેમજ રાજ્ય સરકાર હસ્તકના ૪ દવાખાના ૨ સરકારી હોમિયોપેથીક દવાખાના સુપ્રત કરવામાં આવેલ છે. જેના મારફત જરૂરીયાતમંદ દર્દીઓને આયુર્વેદીક/હોમિયોપેથીક સારવાર કોઇપણ જાતની ફી લીધા વગર દવા સહિત પુરી પાડવામાં આવે છે.

દવાખાની વિગત.

જિલ્લા પંચાયત, નર્મદા હસ્તકના દવાખાના

અ.નં.	દવાખાનું નામ	તાલુકો
૧	નાંદોદ	નાંદોદ
૨	વાવડી	નાંદોદ
૩	આંબાવાડી	ડેડીયાપાડા
૪	ચીકડા	ડેડીયાપાડા
૫	ડુમખલ	ડેડીયાપાડા
૬	સગાઇ	ડેડીયાપાડા
૭	કાકરપાડા	ડેડીયાપાડા
૮	રાણીપુર	સાગબારા
૯	અમીચાર	સાગબારા
૧૦	સોરાપાડા	સાગબારા
૧૧	સાવલી	તિલકવાડા
૧૨	વોરા	તિલકવાડા

રાજ્ય સરકારના દવાખાની માહિતી

અ.નં.	આયુર્વેદ દવાખાનાનું નામ	તાલુકો	જિલ્લો
૧	કેવડીયા કોલોની	નાંદોદ	નર્મદા
૨	નરખડી	નાંદોદ	નર્મદા
૩	ખૈડીપાડા	ડેડીયાપાડા	નર્મદા
૪	ગોરા	નાંદોદ	નર્મદા

સરકારી હોમિયોપેથીક દવાખાના

અ.નં.	આયુર્વેદ દવાખાનાનું નામ	તાલુકો	જિલ્લો
૧	ભુછાડ	નાંદોદ	નર્મદા
૨	સાગબારા	સાગબારા	નર્મદા

ટુંકો ઇતિહાસ

પ્રાચિન સમયમાં ગામડાઓના પ્રશ્નોના ઉકેલ માટે ગામના આગેવાનો પંચો મારફતે ઉકેલ થતો હતો હવે પંચાયતી રાજ ૧૯૬૩ થી અમલમાંઆવતાં ગ્રામ્ય/તાલુકા/જિલ્લા એમ ત્રણ સ્તરની પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થા અમલમાં મૂકેલ છે. જિલ્લા કક્ષાએ પ્રજાના ચુટાચેલા પ્રતિનિધિઓ દ્વારા લોકોના કાર્યો કરવા માટે આ સંસ્થા કાર્યરત છે. આયુર્વેદ શાખાએ તેના એક ભાગ છે.

જિલ્લાના આંતરીયાળ ગ્રામ્ય અને અધ શહેરી વિસ્તારમાં લોકોની સુખમથી અને આરોગ્યની જાળવણી અંગે આયુર્વેદ પધ્ધતિ દ્વારા સારવાર કરી પ્રજામાં રોગચાળો ઘટે અને આરોગ્ય સુખકારી વધે તે હેતુસર આયુર્વેદીક અને હોમિયોપેથીક ડોક્ટરો દ્વારા સંચાલીત દવાખાના ચલાવવામાં આવે છે. અને મફત સારવાર પુરી પાડવામાં આવે છે. આ અંગેની તમામ વહીવટી કમગીરી અને નાણાંકીય કામગીરી આયુર્વેદ શાખા દ્વારા કરવામાં આવે છે. લોકોનું આરોગ્ય જાળવાઈ રહે અને વધુ ને વધુ આયુર્વેદીક પધ્ધતિ દ્વારા આરોગ્ય વિષયક સારવાર મેળવી આયુર્વેદ ચિકિત્સક પધ્ધતિ વધુ ને વધુ લોકભોગ્ય બને તે મુખ્ય આશય છે.